

עיתונות כדאי לקרוא!

כמו עיתונאים מקומיים רבים אחרים, כור תב פיליפ בן (וישנסקי), איש מעריב, גם בעתון זה: להימנע, אחד מגדולי העיתונאים היומיים בצרפת.

בהתקרב יום העצמאות, סבר בן, הוריו והממשלה, שהגיעה השעה לכתוב מאמר מקיף על המצב בישראל. הוא לא היה בטוח שהמאמר יפורסם. לכן פנה אל משרד החוץ הישראלי, ביקש את התערבותו.

לא תהייה הפרעות

בשעה שחברי הכנסת התכוננו למאבק ה' גדול על חוק העברות נגד המדינה (העולם הזה 28.12) נודעו בראווה כמה פרטים ש' היטלו אור מדכא על המצב העלול להיווצר אם אמנם יאושר החוק.

לפני שבועיים נודע בציבור כי הממשלה תבעה לדון את צבי אריה ברייטשטיין, עורך קול העם, בעל חברת הכנסת אסתר וילנסקי, בעון פרסום חומר שהיה עלול להעליב את ג'ון פוסטר דאלס (אם אמנם קרא דאלס את קול העם). אולם איש לא ידע כיצד הוגשה תביעה זו.

בבוקר מוקדם ניגש קצין משטרה לבוש אזרחית אל שופט השלום התל-אביבי יוסף ב'הניך, הביש לו לחתימה פקודת-מאסר נגד ברייטשטיין. השופט עיץ בפקודה, שאל: מ'רוץ לאסור את האיש? האם יש חשש שיבר'ח? האם לא מספיק להזמין אותו למשפט בדרך הרגילה, כנראה לעורך עתון?

אחרי ויכוח ויתר קצין המשטרה. ברייטשטיין הוזמן למשפט. אך לא נאסר. הוא צ'ץ מו לא ידע מה היה צפוי לו, אלמלא שכלו הישר של שופט-השלום.

אם יכנס החוק החדש לתוקפו, יוכל קצין המשטרה לחתר על חתימת השופט. לא תהי'נה עוד הפרעות בלתי רצויות, כשירצה מ'שהו לאסור עורך עתון לכמה חדשים.

התאוצע: פולני

ספר השנה של העיתונאים, שיצא זה לא כבר מתחת למכשש הדפוס, לא בישר ש'ר נויים רציניים בעולם העיתונות בארץ. כרגיל, ניתנה בו גם השנה רשימת חברי אגודת העיתונאים, שאיננה כוללת את שמותיהם של כל עובדי העתונות בארץ, ומאידך מופיעים בה שמותיהם של כמה אנשים שרוב פעי' לחם העיתונאית מצטמצמת בתשלום מסים לאחד מסניפי האגודה.

הרשימה כוללת 344 שמות של כתבי עת-ויים מקומיים ו-63 שמות של כתבים הקרויים ז'ר...

סרן גרשון זינר נכנס למכונית המוגרנית ש'כיון אינו הולך ברנג

חור השבוע: נהג קטר הדיזל, שנפגע על ידי צלפים ירדניים ליד קלקיליה, מצביע על החור שנגרם על ידי קלע. היריות היו פ'סגת המתחיות על הגבול הישראלי-ירדני.

הועד למען החיילי א'ח' העסקנים מצ'ן א'תו אל החלון, הצביע על מכונית מצ'ן צנח'ת שע'פדה ליד המדרכה.

ג'רשון קיבל את הפרס היקר במסיבה נאה, שנערכה בקפה הועד למען החייל בכ'ר ד'יונגוף. לשמחתו הצטרפו כעשרים מבני משפחתו, ששמונה מהם נדחקו בסיומה לתוך המכונית, רצו להיות הראשונים בנסיצ'ת הבכורה.

ג'רשון נכנס למושב הנהג, הדליק את ה' מכונית והחל להניצ'ה. נשמעה חריקה קלה: הקרייזלר פגע קלות במכונית סמוכה. לפתע הופיע שוטר תנועה, ביקש את רשיונו של ג'רשון, החל כבר לרשום רפורט.

מבין הקהל הרב יצא א'ה'ד מעסקני הועד, הפ'יר ל'שור את כל הענין, ביקש מכ'נו לבסל הפעם את הגזרה.

השוטר החזיר את עפרונו ופ'נספו אל כיסו, הייך: 'סע, אינני רוצה להיות הרא' שון שירשום לך רפורט.

ג'רשון מתעמד למכור את המכונית הגדולה לחברת מונית. הכסף שיקבל יספיק לו בה' לט כ'י לשלם עבור שיכונו החדש וגם עבור מכונית צנועה וחסכונית מן הקרייזלר.

כתבי-חזן. מבין אלה רק 17 משרתים עתונים של ממש והשאר - כתביצ'ת ציונים שונים באירופה, באמריקה ובאוסטרליה, וסוכנויות ידיצ'ות בלתי-ידיעות.

מלבד שמותיהם של חברי אגודת העת-ויים, ניתן ברשימה שנערכה על ידי איש הארצ' שמעון סאמט, גם תיאור ביאוגרפי קצר, גיל, ארצ' המוצא, שנות החזק בעת-וי, שמות העתונים שהוא משרת. הסטטיס'טיקה מראה כי הייחויאי הישראלי הממוצע הוא בן 38, עלה מפולין (או מ'יז'ה) הכ'ר הגרמני-פולני, בשנת 1925, משרת עתון וחצ'י, עובד 10 שנים במקצוע. כל עתונאי חמישי ברשימה זו הוא יליד-הארץ, אך ילידי הארצ' הם ברובם בני הישוב הישן, משרתים בדרך כלל עתונים חתיים או צאצאי המתי-ישיבים הראשונים במושבות יהודה והשומרון, המשמשים סופרי עתונים במושבות. השתוי ה'ור המייצג ביותר בישראל הוא אל דיאריו אייראליטו מארגנטינה - עתון חסר-חשיבות על אף העובדה שכתבים ישראלים לא מעטים משרתים את העתונות הגרמנית - לא נמצא אף עתונאי אחד שצייץ זאת בש' אלון ששימש כביס לרשימה.

דרכי אדם

שני כרטיסים לבנים

סרן גרשון זינר ישב במשרדו שבמחנה יחידות, עלעל בתיקים הרבים שנערמו על שולחניו. הוא שלח את מבטו סביבו, רהרר בחדר המרווח בו ישב. הוא היה בהרבה גדול מדודו הצ'ר שברחוב מו'א'ה, תל-אביב, שם מתגורר הוא עם אשתו ההרה ללדת וילדתו בת השש.

לגרשון היתה סיבה שניה להיות במצב רוח מ'וכא. השיכון שהובטח לו על ידי הצבא היה כרוך בתשלום מפרעה ניכרת שהיתה מעל ליכולתו. הוא אמנם נרשם ל' שיכון, אך לא ידע אותו רגע בדיוק כיצד ישיג את הכסף.

א'תו בוקר הטריוויוזי א'תו לא פחות מאשר מצבו הכלכלי, ההכנות לקראת יום העצמאות. משטיים את עבודתו ומסר לסמלו את ה'ר-א'תיו האחרונות. התכוונן לחזור לביתו, נכנס חייל למשרדו, שוחח עם הסמל, הניח על השולחן שלושה כרטיסים לבנים.

יש לי שלושה כרטיסי הגרלה מ'ותרים, מי מכם מעונין לזכות במכונית קרייזלר? שאל ה'ייל.

גרשון השיב בחייוך. משך שנים קנה כ'ר טיסי הגרלה מכל הסוגים, לא זכה אף באחת מהן. הוא הציץ בכרטיסים הלבנים של הועד למען החייל, הניח שתי לירות ושילשל אל כיסו שתי הגרלות, השאיר את הנותרות לסמלו.

זו 'ש'ך. כעבור כמה שבועות, לאחר ששכח כמעט את קיומם של הכרטיסים, סר ג'רשון אל חנות הקרובה, קנה, כדרכו, את עתון הבוקר. כאשר ראה את הכותרת שהכ' ריזה על תוצאות הגרלה, היה נדמה לו, כי המספר הזוכה דומה לאחד המספרים שהיו בכיסו. הוא פשפש במעילו, מצא כי אכן היה ברשותו המספר.

אולם הסרן עדיין לא האמין למראה עיניו, חשב כי חלה טעות בעתון. הוא מהר לחנות שניה, קנה עתון בוקר שני, נוכח שוב כי המספר נכון.

גרשון, עומס חבילה גדולה של כל עתוני הבוקר, מיהר, כשהוא מרוגש כולה, למשרד

הארץ

עם ביטולו (של הפיקוח) יימכרו תפוזי חי אדמה בכמויות בלתי מוגבלות, לכל דורש. גם המחיר הרשמי, שהוא עתה 10 פרוטה לקילו, יבוטל. (מעריב) א. שוטלנד, ירושלים והקילו יעלה עתה 11 פרוטה. הנהלת עניני המנגנון הממשלתי. א. אחראים לעניני המנגנון. ב. יחידת מסך. (תקנות שירות המדינה) אליעזר כוכני, חיפה תיאסרון ממשלתי?

חינוך

כוס תלאה ציונות

דבר אחד הרגינו מאז ומתמיד את מורי י'ש ראל (מלבד שאר הדברים): שנת הלימודים התחילה בדיוק לפני החגים. במקום שהמור'ים יבלו את העונה בחופשה, הם נאלצים לחזור לבית-הספר, ללמד כמה ימים קטועים.

המורים דרשו תמיד לדחות את החופשה כך שתכלול גם את עונת החגים. א'יה ערך יש ללמודים" שאלו, אם הם נפסקים כל יומיים בגלל החגים? אולם מוסדות החנוך התכששו לטענה, אמרו את ה'יפך: אם לא יהיו למודים בעונת החגים, לא יוכלו המור'ים לנטוע בלב התלמידים את הרגשת החג ו' את התלמידים לא שאל איש ביחס לתכנית נסיעות זו.

השנה נחלו המורים נצחון מכריע. החופ' שה הגדולה נדחתה, תכלול הפעם גם את ה' חגים. אולם הסיבה לא היתה נעוצה בקבלת טענותיהם של המורים. היא היתה תוצאה של חישוב ביורוקרטי: עם הנהגת החינוך הממלכתי יחולו שינויים רבים בבתי הספר. למחלקת-החינוך דרוש זמן להכנת שינויים אלה.

בלית ברירה, יצטרכו תלמידי ישראל לחוג (המשך בעמוד 14)